

DPr-ZK-III.0003.1.2025

Łódź, dn. 29 stycznia 2025 r.

Pani
dr Justyna Chojnacka – Duraj
Radna Rady Miejskiej w Łodzi

Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi

ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź
tel.: +48 (42) 638 44 48
fax: +48 (42) 638 59 01
e-mail: sekretariat.wpap@uml.lodz.pl
www.lodz.pl

Szanowna Pani Radna,

w odpowiedzi na interpelację z dnia 14 stycznia 2025 r., dot. budowli ochronnych na terenie Łodzi, uprzejmie informuję, iż kwestie związane z bezpieczeństwem mieszkańców naszego miasta niezmiennie pozostają priorytetem Urzędu Miasta Łodzi. Jednocześnie, podejmując działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Łodzi, UMŁ musi uwzględniać aktualną sytuację prawną oraz kierować się zasadą celowego i efektywnego dokonywania wydatków ze środków publicznych.

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U. 2024 poz. 248 ze zm.) uchylono przepisy dotyczące obrony cywilnej, wskazując, iż materia ta zostanie uregulowana w oddzielnym akcie prawnym. Od tego momentu jednostki samorządu terytorialnego — jak i cały sektor administracji publicznej — funkcjonowały w warunkach swoistej próżni prawnej, utrudniającej racjonalne planowanie wydatków na przedsięwzięcia związane z ochroną ludności. Sytuacja ta dotyczyła także kwestii obiektów zbiorowej ochrony — brak przepisów prawa lub obowiązujących wytycznych uniemożliwiał samorządom prowadzenie racjonalnych działań w zakresie ewidencji, konserwacji czy sposobu przygotowania do użycia budowli ochronnych.

Lukę prawną w tym zakresie zapełnia dopiero ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. 2024 poz. 1907), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Ustawa ta wprowadza kompleksowy system ochrony ludności na terytorium RP, nadając mu stosowne ramy organizacyjne oraz określając zadania i obowiązki spoczywające na poszczególnych organach administracji publicznej. W chwili obecnej oczekujemy na przepisy wykonawcze, które szczegółowo doprecyzują zasady realizacji obowiązków nałożonych ustawą na samorząd gminny i powiatowy. Zważywszy na rozległy obszar tematyki regulowanej ustawą, szerokie grono podmiotów, na których funkcjonowanie wpłyną jej przepisy oraz konieczność zaangażowania przez administrację publiczną znaczących nakładów kadrowych i finansowych, należy przyjąć, że pełna realizacja zapisów ustawy będzie procesem gradualnym i długotrwałym.

Mając powyższe na uwadze, przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji Pani Radnej:

1. Obecnie jedyne oficjalne informacje dot. obiektów zbiorowej ochrony dla ludności cywilnej dostępne są w aplikacji www.schrony.straz.gov.pl, która wskazuje, iż na terenie Łodzi znajduje się ponad 350 obiektów zbiorowej ochrony. Trzeba jednakże zaznaczyć, iż zdecydowana większość z tych budowli ochronnych sklasyfikowana została przez Państwową Straż Pożarną jako „miejsca doraźnego schronienia”, a więc obiekty, które pełnią rolę osłony przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak wichury, orkany, trąby powietrzne, a także odrywającymi się elementami konstrukcji obiektów budowlanych i połamanymi drzewami. Kwestia obiektów zbiorowej ochrony została uregulowana w rozdziale 9 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Zgodnie z jej zapisami, wszystkie obiekty zbiorowej ochrony poddane zostaną ponownej ewaluacji, w oparciu o którą będą mogły zostać uznane za schrony (obiekty zamknięte i hermetyczne, wyposażone w urządzenia filtrowentylacyjne lub pochłaniacze regeneracyjne) albo ukrycia (obiekty niehermetyczne), albo miejsca doraźnego schronienia (obiekty budowlane przystosowane do tymczasowego ukrycia ludzi). Sprawdzenia obiektu budowlanego pod kątem spełniania lub możliwości spełnienia warunków dla

poszczególnych kategorii obiektów zbiorowej ochrony na terenie Łodzi dokonywać będzie Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego na wniosek Prezydenta Miasta Łodzi lub Wojewody Łódzkiego. Przedstawione ekspertyzy pozwolą oszacować koszty dostosowania obiektu do poszczególnych kategorii obiektów zbiorowej ochrony. Kategorie te, wraz ze szczegółowymi warunkami technicznymi, które winny spełniać poszczególne rodzaje obiektów zbiorowej ochrony oraz zasadami ich eksploatacji i konserwacji, zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego ds. wewnętrznych. Oczekujemy na wydanie tego aktu wykonawczego.

2. Zgodnie z zapisami art. 90 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, pojemność obiektów zbiorowej ochrony w granicach administracyjnych miast należy planować w ten sposób, aby zapewnić schronienie dla co najmniej 50% liczby przewidywanej ludności przebywającej na terenie miasta w sytuacji zagrożenia, w tym w budowlach ochronnych dla co najmniej 25% ludności. Urząd Miasta Łodzi podejmie działania mające na celu jak najszybsze osiągnięcie ww. wskaźników, niezwłocznie po wejściu w życie stosownych aktów wykonawczych, regulujących zasady budowy, dostosowania, konserwacji i eksploatacji obiektów zbiorowej ochrony.
3. W latach 2017–2019 przeprowadzono kompleksową modernizację i przebudowę Miejskiego Systemu Alarmowania i Ostrzegania. Na skutek wykonanych prac Miasto zyskało nowoczesny system alarmowania i ostrzegania, wyposażony w cyfrowe syreny umożliwiające nadawanie sygnałów alarmowych oraz komunikatów głosowych. Jest to narzędzie, które — w razie wystąpienia takiej konieczności — daje możliwość informowania mieszkańców w czasie rzeczywistym o rodzajach pojawiających się zagrożeń, jak również przekazywania wskazówek dot. postępowania w sytuacji kryzysowej. Miejski System Alarmowania i Ostrzegania podlega cyklicznym pracom serwisowym zapewniającym jego sprawne funkcjonowanie oraz optymalną słyszalność nadawanych sygnałów alarmowych i komunikatów głosowych. Serwisowanie i konserwacja systemu realizowana jest przez

podmiot zewnętrzny, wyłoniony w postępowaniu przetargowym, i obejmuje m.in. wykonywanie przeglądów i konserwacji punktów alarmowych, kompleksową obsługę serwisową całego systemu (usuwanie awarii w trybie całodobowym, naprawa usterek i wad technicznych, podejmowanie działań diagnostycznych, aktualizacja oprogramowania). Dodatkowo w 2024 roku przeprowadzono wymianę 100 akumulatorów w poszczególnych punktach alarmowych systemu. Testy sprawności Miejskiego Systemu Alarmowania i Ostrzegania realizowane są na kilka sposobów. W ramach działań serwisowych na bieżąco przeprowadzane są testy łączności poszczególnych syren z miejską centralą alarmową (w trakcie tego typu testów syreny nie emitują żadnych sygnałów dźwiękowych). Niezależnie od tego, w trakcie prac konserwacyjnych w poszczególnych punktach alarmowych, sprawdzana jest sprawność i słyszalność głośników (syreny emitują wówczas dźwięki niestanowiące sygnałów alarmowych). Dodatkowo, raz do roku, na terenie całego województwa organizowany jest trening systemu alarmowania i ostrzegania, polegający na jednominutowej emisji ciągłego sygnału akustycznego. Informacje o wszystkich testach Miejskiego Systemu Alarmowania i Ostrzegania uwzględniających emisję sygnałów akustycznych są z wyprzedzeniem ogłaszane za pośrednictwem środków masowego przekazu.

4. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi na bieżąco monitoruje aktualny stan prawny w zakresie przepisów dotyczących ochrony ludności. W trakcie prac nad ustawą o ochronie ludności i obronie cywilnej ww. Wydział uczestniczył w procesie konsultacji organizowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Od momentu uchwalenia ww. ustawy jej zapisy poddawane są wnikliwej analizie. Trzeba jednakże zaznaczyć, iż przystąpienie do pełnej i kompleksowej realizacji zadań, które ustawa nakłada na samorząd gminny i powiatowy będzie możliwe dopiero w momencie wydania przez Radę Ministrów lub poszczególne resorty aktów wykonawczych szczegółowo precyzujących działania, które jednostki samorządu terytorialnego mają wykonywać oraz określających zasady finansowania poszczególnych zadań z

budżetu centralnego (wiele z zadań, które ustawa nakłada na jednostki samorządu terytorialnego, stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej). Niezależnie od powyższego Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi podejmuje działania mające na celu przygotowanie miasta na sytuacje kryzysowe oraz podniesienie świadomości społecznej w zakresie zagadnień bezpieczeństwa. W ramach tego typu działań w roku 2024 wydrukowano m.in. 11 000 plakatów informacyjnych przedstawiających obowiązujące sygnały alarmowe wraz z krótką instrukcją postępowania na wypadek wystąpienia zagrożeń. Plakaty te dystrybuowane są do budynków użyteczności publicznej (m.in. budynki UMŁ oraz jednostek organizacyjnych miasta, przychodnie lekarskie, placówki edukacyjne wszystkich poziomów, muzea, biblioteki, etc.) w celu wywieszenia w dostępnych i widocznych miejscach.

5. Kompleksowa weryfikacja stanu technicznego obiektów zbiorowej ochrony zostanie przeprowadzona na zasadach określonych w art. 91 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Proces ten rozpocznie się niezwłocznie po wydaniu przez ministra spraw wewnętrznych i administracji stosownego aktu wykonawczego (rozporządzenia), kategoryzującego budowle ochronne oraz szczegółowo określającego warunki techniczne, jakie winny wypełniać obiekty zbiorowej ochrony poszczególnych kategorii.

Z wyrazami szacunku,
Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi

Adam PUSTELNIK